

Πώς να κοιμηθώ;

Έχω ξενυχτήσει βλέποντας ειδήσεις και ενημερωτικές εκπομπές και αύριο πρέπει να ξυπνήσω νωρίς. Όπως κάθε ημέρα, όπως ο περισσότερος κόσμος. Κι ας έχω κοιμηθεί πολύ αργά.

Άτιμο το επάγγελμά μας. Ξενύχτηδες της ανάγκης, ώσπου κι αυτή γίνεται δεύτερη φύση. Συχνά τρέμω μήπως ο βομβαρδισμός των εικόνων του πόνου που δεχόμαστε κάθε μέρα μας κάνει μηχανές, μη ανθρώπους. Μήπως συνηθίσουμε στην ασχήμια και πια τίποτα δεν μπορεί να μας ξυπνήσει. Κι ύστερα περνά μπροστά από τα μάτια μου μια εικόνα, το βλέμμα ενός παιδιού που παίζει με κάτι έξω από μια λασπωμένη σκηνή. Και ενώ κάνω προβολές στη δική μου ζωή, πώς ήμουν κι εγώ σ' αυτή την ηλικία, αναρωτιέμαι πώς θα ήταν αν...

Έχω κάποιες αγχές, θλιμμένες μνήμες, αλλά αυτές που επικρατούν είναι πιο χαρούμενες, περισσότερο εξιδανικευμένες ίσως.

Γιασεμί και αγιόκλημα, Αύγουστο μήνα, και μυρωδιά φρεσκοψημένου ψωμιού από τον φούρνο, στον ανηφορικό δρόμο της Αιδηψού απ' όπου περνούσαμε με τη γιαγιά πριν πάμε για μπάνιο. Αιώρες δεμένες στα δέντρα δίπλα στις σκηνές, στα ελαιόδεντρα, και ο μπαμπάς με τον θείο να γυρίζουν από το πρωινό ψάρεμα. Σπαστά σκαμπό, μαρμελάδα ροδάκινο, γάλα ζεσταμένο στο πετρογκάζ. Μαγιό και σορτσάκια, σωσίβια ζωγραφισμένα με ψαράκια και βαρκούλες με πανιά.

Την επιστροφή στο σχολείο τον Σεπτέμβριο, με τους ίδιους φίλους στα ίδια θρανία. Μυρωδιές από χαρτί, μολύβια και τετράδια.

Ένα χιονισμένο ξημέρωμα Πρωτοχρονιάς, μετά το οικογενειακό γλέντι, που το αυτοκίνητο με δυσκολία ανέβαινε την οδό Κηφισίας. Ανοίγαμε τα παράθυρα για να αναπνεύσουμε τη μυρωδιά του αέρα από το άλσος Συγγρού.

ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τη χαρά για το πρώτο μάθημα στο πανεπιστήμιο, στα 17 και μισό. Να μπαίνεις στο λεωφορείο στις 6 και μισή το πρωί για να προλάβεις την παράδοση στις 8. Το ολοκαίνουργιο καρό μπλε και πράσινο μονγκόμερι με την κουκούλα.

Πόση ζωή έχει τρέξει ανάμεσα σε όλα αυτά; Πολλή. Εύκολη και δύσκολη. Με πρωινά πότε όμορφα και πότε βαριά σαν μολύβι, χειρότερα από τον ουρανό πριν από την καταιγίδα.

Αλλά η αμείλικτη πραγματικότητα παραμονεύει σε κάθε γωνία. Στα μάτια άλλων παιδιών. Και τότε αναρωτιέμαι: όταν όλα αυτά που ζούμε σήμερα τελειώσουν, τι είναι αυτό που θα θυμόμαστε; Εμείς, που περισσότερο σαν παρατηρητές ζούμε το δράμα, αλλά κυρίως όσοι τρέχουν να σωθούν από την καταστροφή. Ποια εικόνα είναι αυτή που δεν θα ξεχάσουν ποτέ; Ποια μυρωδιά;

Φοβάμαι για μας, μη συνηθίσουμε τις σκηνές με τους ανθρώπους στη λάσπη, τους γιατρούς που προσπαθούν να επαναφέρουν στη ζωή μισοπνιγμένους ναυαγούς, τα παιδιά που χάνονται στον δρόμο, τα άδεια βλέμματα των απελπισμένων, την αγωνία στο πρόσωπο των μανάδων. Αλλά, κυρίως, μη συνηθίσουμε τα χαμόγελα των «μεγάλων» που διαπραγματεύονται -για να μη συμφωνήσουν- στα κέντρα των αποφάσεων. Πιόνια οι άνθρωποι, και οι ισχυροί κοντόφθαλμοι παίκτες, σε μια σκακιέρα με το ακανόνιστο σχήμα της Ευρώπης, της Ασίας, της Μεσογείου.

Και τότε τρέμω για τις αναμνήσεις των ανθρώπων που στερήθηκαν τα πάντα και βγήκαν στον δρόμο για να σώσουν τη ζωή των παιδιών και τη δική τους. Όχι εκείνες τις καλές που έχτισαν τον καιρό της ειρήνης, αλλά αυτές που δημιουργούνται τώρα.

Πάνω σε ποια υλικά θα χτιστούν οι ιστορίες τους; Στους αγκαθωτούς φράχτες, τους σιδηρόφρακτους αστυνομικούς και την αδιαλλαξία; Στα παγωμένα ποτάμια και στους στρατιώτες που τους φράζουν τον δρόμο; Μήπως, παρ' ελπίδα, στην αλληλεγγύη, στη φροντίδα των λίγων, αλλά ταυτόχρονα αδύναμων να δώσουν αποτελεσματικές λύσεις;

Και τα παιδιά αυτά, που κοιμούνται στις λασπωμένες σκηνές, που πέρασαν την αγωνία της θαλασσοταραχής και του πνιγμού, θα ξεχάσουν ποτέ τον φόβο; Θα

ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ

ονειρευτούν να κολυπήσουν εν ειρήνη στη θάλασσα; Η μυρωδιά του ιωδίου τι θα ξυπνάει στην καρδιά τους; Θα τους ζεστάνει ποτέ την ψυχή μια ανατολή καθώς θα ρεμβάζουν (αν ποτέ) στο πέλαγος;

Αλλά είναι αργά. Και απαντήσεις δεν παίρνω. Ούτε μπορώ να κοιμηθώ.

Αρχοντία Κάτσουρα, *Εφημερίδα των Συντακτών*, 19-20/3/2016